

INTISARI

Media daring, bahasa, dan khalayak memiliki hubungan interdependensi yang kuat sehingga keberadaan media tak hanya berperan sebagai penyalur realitas semata, namun juga memiliki agenda dalam mempengaruhi opini publik tanpa terbatas ruang dan waktu. Penelitian ini membahas mengenai bagaimana media daring *Le Monde* mbingkai dua peristiwa yang secara politik berkaitan, yaitu serangan teror di Paris 13 November 2015 dan serangan udara Prancis di Rakka, Suriah 15 – 16 November 2015 menggunakan teori analisis *framing* dari Robert M. Entman. Metodologi yang digunakan dalam penelitian ini ialah tahap pengumpulan data, analisis data, dan penyajian data. Terdapat enam artikel berita diambil dari laman *www.lemonde.fr* yang digunakan sebagai sumber data penelitian. Pada tahap analisis data, pisau analisis yang digunakan merupakan empat elemen analisis *framing* Robert M. Entman berupa: *Defining Problems*, *Diagnose Causes*, *Make Moral Judgement*, dan *Treatment Recommendation* yang menekankan pada aspek penonjolan aspek dan seleksi isu. Hasil dari penelitian ini menunjukkan bahwa peristiwa serangan teror di Paris dipandang sebagai kejadian yang biadab, penyebab dari peristiwa tersebut ialah para teroris dan kelompok radikal Islam, nilai moral yang mendelegitimasi ialah radikalisme Islam, dan solusi yang ditawarkan dalam berita ialah melawan radikalisme dan Negara Islam Irak dan Suriah (ISIS). Sedangkan, peristiwa serangan udara Prancis di Rakka, Suriah dipandang sebagai bentuk upaya intensifikasi, penyebab dari permasalahan tersebut ialah serangan teroris di Paris, nilai moral untuk melegitimasi serangan udara tersebut merupakan bentuk kerja sama dari koalisi internasional, dan penyelesaian yang ditawarkan ialah memaklumi serangan udara tersebut.

Kata kunci: terorisme, konflik Suriah, serangan udara, analisis wacana *framing*, media

ABSTRACT

It is undeniable that online media, language and society have formed interrelated relations to each other. The current occurrence has then led to the presence of media, which not only does play a role in transmitting the reality to society, but also constructing public opinion to achieve certain agendas at any given time. This research attempts to reveal how online media *Le Monde* framed two politically related events, the Paris Attack on November 15, 2015 and the French Airstrike in Raqqa on November 16 – 17, 2015 in which both are then analyzed using Robert M. Entman's framing theory. The research methods are divided into three steps, comprising data collection, analysis and presentation. There are six news reports taken from *www.lemonde.fr* used as data source of this research, in which half of them reported about each event. These data are then analyzed by categorizing them into four Entman's framing analytical tools – Defining Problems, Diagnose Causes, Make Moral Judgements, and Treatment Recommendation – focusing on the selection and emphasis of certain aspects. The results of this research show that the Paris Attack is seen as a barbaric tragedy which is caused by terrorists and Islamic radical group. Islamic radicalism is also shown as a deligitimate justification and *Le Monde* recommends to combat radicalism and ISIS as the solution. In opposite to that, *Le Monde* highlights the French Airstrike as an effort of military intensification caused by the previous Paris Attack. In this regard, the cooperation among state members in U.S.-led coalition is considered as a legitimate justification and *Le Monde* suggests the readers to understand the airstrike as a common measure.

Keywords: terrorism, Syrian conflict, airstrike, framing analysis, media

EXTRAIT

Il y a une relation interdépendante entre les médias en ligne, la langue et la société qui permet aux médias de ne pas seulement transmettre la réalité à la société n'importe quand, mais aussi de créer une opinion publique pour certains objectifs. Cette recherche tente de révéler les différences du cadrage des reportages des deux événements politiquement liés, l'attaque terroriste à Paris le 13 novembre 2015 et le raid aérien français à Raqqa le 16 – 17 novembre 2015, qui ont été publiés sur *Le Monde* en utilisant la théorie de l'analyse du cadrage de Robert M. Entman. Pour effectuer cette recherche, nous avons procédé par étapes : la collecte des données, l'analyse des données, et la présentation des données. Les données comprennent trois reportages sur l'attaque à Paris le 13 novembre 2015 et trois reportages sur les raids aériens français à Raqqa du 16 au 17 novembre 2015 qui sont tirées du site web *www.lemonde.fr*. Lors de l'analyse, les données sont analysées par les éléments d'Entman : le problème '*Defining Problems*,' la cause '*Diagnose Causes*,' les jugements moraux '*Make Moral Judgements*' et les recommandations '*Treatment Recommendations*.' Le résultat de cette recherche démontre que l'élément de problème dans les reportages d'attaque à Paris est un acte barbare qui est causé par le terrorisme. *Le Monde* voit le radicalisme islamique comme l'élément moral et recommande de faire contre le radicalisme. Dans l'autre côté, des reportages des raids aériens français voient l'intensification comme l'élément de problème qui est causé par l'attaque à Paris. La coopération internationale devient un élément moral de ces reportages et *Le Monde* donne enfin la recommandation de banaliser les raids aériens.

Mots clés : *terrorisme, conflit syrien, raid aérien, analyse du cadrage, média*